

Notă informativă
La proiectul Hotărîrii Guvernului cu privire la aprobarea proiectului de
Lege privind produsele alimentare și hrana pentru animale modificate
genetic

1. Denumirea autorului
Proiectul Hotărîrii Guvernului cu privire la aprobarea proiectului de Lege privind produsele alimentare și hrana pentru animale modificate genetic este elaborat de către Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare.
2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului și finalitățile urmărite
Prezentul proiect este elaborat în temeiul pct. 4.15 din Planul de acțiuni al Guvernului pentru anul 2023 aprobat prin Hotărârea Guvernului 90/2023 cu privire la aprobarea Planului de acțiuni al Guvernului pentru anul 2023 (Monitorul Oficial al R. Moldova nr.108-111 art. 238 din 31.03.2023). Analiza situației actuale a scos în evidență un șir de lacune în procesul de reglementare a activităților cu OMG pentru uz alimentar, produsele alimentare și hrana pentru animale modificate genetic sau produse care conțin/constau din organisme modificate genetic, inclusiv: - cadrul legislativ aplicabil la momentul de față nu este eficient pentru asigurarea unui nivel înalt de protecție a vieții și sănătății umane, sănătății și bunăstării animalelor, mediului și intereselor consumatorilor, - lipsa unor instrumente eficiente pentru prevenirea detectarea și constatarea practicilor de utilizare pe teritoriul național a OMG pentru uz alimentar, produsele alimentare și hrana pentru animale modificate genetic, - ineficiența controlului de stat realizat asupra operațiunilor de obținere autorizatei de introducere pe piață, de testare, producere, etichetare, utilizare și comercializare a produselor alimentare și a hranei pentru animale modificate genetic. Este de remarcat faptul că atât la nivelul Statelor Europene cât și la nivelul național legislația în vigoare privind reglementarea OMG permite restricționarea sau chiar interzicerea cultivării organismelor modificate genetic pe teritoriul acestora. Dacă ne referim la utilizarea produselor alimentare și hranei pentru animale modificate genetic este acceptat faptul imposibilității excluderii la momentul actual a acestora din lanțul alimentar sau furajer. Această situație impune adoptarea unor măsuri urgente și eficiente de ameliorare și dezvoltare a cadrului normativ național primar privind produsele alimentare și hrana pentru animale modificate genetic. În acest context, menționăm faptul că la data intrării în vigoare a legii 152/2022 cu privire la reglementarea și controlul organismelor modificate genetic se abrogă legea nr.755/2001 privind securitatea biologică astfel se va crea un vid legislativ deoarece în Republica Moldova nu va exista nici un act normativ în vigoare care ar reglementa cadrul normativ privind produsele alimentare și hrana pentru animale modificate genetic. Astfel, reieșind din cele expuse mai sus menționăm necesitatea elaborării proiectului Hotărîrii Guvernului cu privire la aprobarea proiectului de Lege privind produsele alimentare și hrana pentru animale modificate genetic

3. Descrierea gradului de compatibilitate cu legislația Uniunii Europene

Proiectul prevede armonizarea legislației naționale cu prevederile legislației Uniunii Europene și transpune:

Regulamentul (CE) nr. 1829/2003 al Parlamentului European și al Consiliului din 22 septembrie 2003 privind produsele alimentare și furajele modificate genetic;

Regulamentul (CE) nr. 1830/2003 al Parlamentului European și al Consiliului din 22 septembrie 2003 privind trasabilitatea și etichetarea organismelor modificate genetic și trasabilitatea produselor destinate alimentației umane sau animale, produse din organisme modificate genetic, și de modificare a Directivei 2001/18/CE;

Regulamentul (CE) nr. 641/2004 al Comisiei din 6 aprilie 2004 privind normele de aplicare a Regulamentului (CE) nr. 1829/2003 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește cererea de autorizare a noilor produse alimentare și noile furaje modificate genetic, notificarea produselor existente și prezența întâmplătoare sau tehnic inevitabilă a unui material modificat genetic care a făcut obiectul unei evaluări de risc și a obținut un aviz favorabil.

4. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Principalele prevederi ale proiectului Hotărîrii de Guvern elaborat corespund obiectivelor per ansamblu ale legislației Republicii Moldova și stabilește responsabilități în materie de OMG pentru uz alimentar, produse alimentare și hrană pentru animale modificate genetic care nu trebuie:

a) să aibă efecte adverse asupra sănătății umane, sănătății animalelor sau mediului;

b) să dăuneze sau să inducă în eroare consumatorul prin afectarea caracteristicile distinctive ale produselor alimentare de origine animală;

c) să difere de produsele alimentare sau hrana pentru animale pe care urmează să le înlocuiască într-o asemenea măsură încât consumul normal al acestora ar fi dezavantajos din punct de vedere nutrițional pentru om și animale.

De asemenea proiectul prevede că nici un OMG pentru uz alimentar, produs alimentar sau hrana pentru animale modificate genetic nu pot fi introduse pe piață dacă nu sunt autorizate. Totodată, sunt prevăzute soluții clare pentru operatori în ceea ce privește:

a) depunerea cererii și a pachetului de documente de acordare a autorizației,

b) modul de eliberare și termenul de valabilitate a autorizației,

c) modificarea, suspendarea, revocarea și reînnoirea autorizației.

Proiectul dat prezintă dispoziții tehnice cu privire la materialul de referință și la tipul de informații despre metodele de detectare care sunt furnizate de solicitant și care sunt necesare pentru a verifica condițiile pentru valabilitatea metodei.

5. Fundamentarea economico-financiară

Implementarea proiectului nu implică cheltuieli suplimentare din Bugetul de Stat. Actualmente asigurarea economică a activității Comisiei Naționale pentru Securitatea Biologică este suportată de Ministerul Mediului. Urmare a

intrării în vigoare a legii 152/2023 cu privire la reglementarea și controlul organismelor modificate genetic cheltuielile în cauză vor fi suportate de Agenția de Mediu. Finanțarea activității Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor în scopul acordării autorizației se va efectua din contul și în limita mijloacelor aprobate anual Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor și din alte surse neinterzise de legislație.
6. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare Proiectul dat este în concordanță cu legislația națională privind OMG, produsele alimentare modificate genetic și hrana pentru animale modificată genetic și stabilește cadrul normativ și instituțional privind asigurarea unui nivel înalt de protecție a vieții și sănătății umane, a sănătății și bunăstării animalelor, a mediului și a intereselor consumatorilor în raport cu produsele alimentare și hrana pentru animale modificate genetic.
7. Avizarea și consultarea publică a proiectului În vederea respectării prevederilor legislației în vigoare proiectul urmează a fi supus avizării și consultării publice cu autoritățile publice și asociațiile de profil, conform prevederilor art. 32 din Legea 100/2017 cu privire la actele normative, fiind plasat pe pagina web a Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare www.maia.gov.md la compartimentul Transparență decizională/ Proiecte de documente.
8. Constatările expertizei anticorupție Proiectul va fi supus expertizei anticorupție conform art. 35 din Legea 100/2017 cu privire la actele normative de către Centrul Național Anticorupție.
9. Constatările expertizei de compatibilitate Prezentul proiect vine să armonizeze legislația națională cu legislația Uniunii Europene, prin urmare acesta urmează a fi supus expertizei de compatibilitate de Centrul de Armonizare a Legislației conform art. 36 din legea nr.100/2017 cu privire la actele normative.
10. Constatările expertizei juridice Proiectul va fi supus expertizei juridice conform art. 37 din legea nr.100/2017 cu privire la actele normative fiind solicitată efectuarea expertizei de către Ministerul Justiției.
11. Constatările expertizei grupului de lucru al Comisiei de stat pentru reglementarea activității de întreprinzător Prezentul proiect conține prevederi ce reglementează activitatea de întreprinzător în contextul Legii nr.235/2006 cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător, astfel Analiza Impactului de Reglementare a fost supusă examinării în cadrul Grupului de lucru al Comisiei de stat pentru reglementarea activității de întreprinzător și susținut cu condiția luării în considerare a obiecțiilor și recomandărilor (conform procesului-verbal nr. 9 din data de 6 martie 2023).

**Viceprim-ministru,
ministru agriculturii
și industriei alimentare**

Vladimir BOLEA